
Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 1. desember 2016 18:59
Til: postmottak SD
Emne: Nytt hørings svar til 16/1694 - Høring - Forslag til endringer i postloven

Referanse: 16/1694
Høring: Høring - Forslag til endringer i postloven
Levert: 01.12.2016 18:58
Svartype: Med merknader
Kontakt avsender: lokalPosten as
Kontaktperson: jørn rasmussenn
Kontakt-e-post: post@lokalposten.no
Tittel: Høring sonenøkler til innsending 2016
Uttalelse:

Innspill til: Høring - Forslag til endringer i postloven

Vil berømme NKM for initiativet med å invitere aktuelle aktører til å komme med innspill i forhold spørsmålet omkring sonenøkler. Etter avtale var lokalPosten dessverre ikke med på de avsluttende møter, dette fordi vi ikke direkte er representert i områder med sonenøkler og muligvis fordi vi ikke var helt enige i den løsningsmodell som etter hvert utkrystalliserte seg.

Vi mener at høringsforslaget i sin utforming er begrensende i forhold til å åpne opp for full konkurranse i postmarkedet, og det er ufullstendig i sine forslag samtidig som det ikke tar høyde for alle momenter rundt problematikken med sonenøkler/ enkeltøkler i forhold til levering av post samt spørsmålet omkring eiendomsrett kontra råderett.

Forsøket med å løse problematikken rundt sonenøkler og tilgang til låste boenheter uten å inndra spørsmålet om hva levering av post betyr for samfunnet som helhet, vil være det samme som å finne en løsning på brannslukking uten å nevne hva vann betyr for slukkingen. At det i

tillegg er 3 store aktører i markedet som har vært med til å slutt forme høringsforslaget, kan nesten betraktes som å la bukken passe havresekken.

lokalPosten as kan ikke anbefale at dette høringsforslag opphøyes til lov da det vil virke ødeleggende for fri konkurranse innen postsektoren og vil hindre nyetableringer.

I høringsnotat står det; sitat :» *Posten har fra 1990-tallet til i dag inngått avtaler med eiere av bolig- og forretningseiendommer om å disponere nøkler som gir tilgang til inngangsdør i oppganger, og nøkler til å åpne hovedlokk i postkasseanlegg. På grunnlag av disse avtalene, har Posten innført «sonenøkkelsystem» bestående av systemnøkler som åpner inngangsdørene til flere bygninger og andre sonenøkler som åpner hovedlokkene til alle postkasseanlegg i avgrensede geografiske soner».* Sitat slutt

Vi har ved flere anledninger etterspurt bevis for at disse avtaler eksisterer, men har til dags dato ikke mottatt noen form for bevis for dette. Personlig har undertegnet jobbet i Posten Norge i perioden 1980 – 2001 og har bl a vært nøkkelansvarlig på Kongsberg. I den periode ble det etablert mange nye kasseanlegg, men det ble ikke inngått noen som helst form for avtale med eiere av bolig- og forretningseiendommer. Når et nytt kasseanlegg ble satt opp, var det ingen kontakt mellom eier og Posten Norge ang hvilken sylinder, som skulle installeres i låsen til hovedlokkene. Bestilte kasseanlegg ble automatisk utstyrt med den sylinder som TrioVing hadde registrert for området. Ble det etablert lås til hoveddør, gav Posten Norge beskjed om at de måtte få nødvendig antall nøkler før de ville levere post og det fikk de selvfølgelig og i tillegg fikk de nøklene uten å måtte betale noe som helst.

Med andre ord: Vi påstår at Posten Norge gjennom tidene har krevd å få tilgang og at de ikke har måttet betale noe for mottatte nøkler. Vi lurer da på om det medfører korrekthet at sonenøkkelsystemet er opprettet på grunnlag av avtaler, eller om dette også er et selvbestalt system basert på en monopolstilling? Både nåværende Postlov og nærværende høringsforslag legger opp til at Tilbydere selv skal betale for mottatte nøkler og spørre om lov fra alle mottakere før vi kan få dem! Dette finner vi urimelig og konkurransevridende. Men at Posten Norge har bekostet det som omtales som sonenøkkelsystemet erkjenner vi fullt ut.

Ytterligere skulle vi gjerne visst, og fått bevist, om Posten Norge har spurt alle om lov slik som det kreves av andre Tilbydere (Postloven § 33).

I tillegg mener vi at høringsforslaget på flere punkter ikke er i overensstemmelse med intensjonene i 3. postdirektiv, som helt klar gir uttrykk for at: *«En forutsetning for konkurranse er at tilbyderne gis likeverdige rammebetingelser til å tilby posttjenester til postmottakere i markedet.»*

1. postdirektiv's Artikkel 11a beskriver følgende: *« Når det er nødvendig for at beskytte brukernes interesser og/eller fremme effektiv konkurranse, og når de nasjonale forhold og den nasjonale lovgivning tilsier det, sørger medlemsstatene for, at der er gjennomsiktede og ikke-diskriminerende muligheter for at få adgang til dele av den*

*postale infrastruktur eller posttjenestene, som henhører under beordringsplikten som f.eks. postnummersystem, adressedatabase, postbokser, **postkasser**, opplysninger om adresseendring, ettersendelse og returnering. Denne bestemmelse innskrenker ikke medlemsstatenes rett til at treffe foranstaltninger for at sikre adgangen til postnettet på gjennomsiktede, proporsjonale og ikke-diskriminerende vilkår. «*

Vi forstår godt hvorfor det er en stor iver for å trumfe dette forslag igjennom. Kun noen få aktører i markedet har økonomisk ryggrad nok til å stille de garantier i millionklassen som høringsforslaget legger opp til og de ser helt klart på dette som en investering til fremtidig inntjening. Med dette forslag vil de kunne oppnå en stor rasjonaliseringsgevinst i form av færre ansatte og i tillegg er de villige til at gamble på at de vil kunne oppnå en stor gevinst i form av økt markedsandel. De vil nå kunne markedsføre seg med det faktum at de kan levere i postkassene og ikke som nå være tvunget til å legge på dørstokken, i trappeopp ganger eller stikkende ut av postkassene med fare for at sendingene falder på gulvet når Posten Norge åpner hovedlokket. I tillegg vil vi, som er små konkurrenter og ikke kan stille slike økonomiske garantier som høringsforslaget legger opp til, bli skvist ut av markedet.

Vi lurer litt på om høringen bevisst er innsnevret til å gjelde ting, som kun vil tilgodese få store aktører i markedet—nemlig de aktører som har blitt invitert til å fremme forslag til «løsning» - men ansvarlige politikere, som skal godkjenne dette som en lov, må ta inn over seg at problematikken vedrørende sonenøkler er så mere omfattende og på avgjørende måte griper inn i Norges samfunnsstruktur enn det Forslaget i høringen gir inntrykk av.

Det henvises flere ganger til mottakers behov for sikkerhet og til mottakers ukrenkelige eiendomsrett. I Postloven § 25 står det klart og tydelig at avsender har råderett over en postsending inntil den er utlevert. At en postsending er utlevert defineres som i det øyeblikk mottaker tar sendingen ut av postkassen. Med andre ord har avsender råderett inntil det er utlevert. Denne råderett kommer i konflikt med mottakers eiendomsrett i det tilfelle hvor avsender ber om tilbakekalling og hvor mottaker har låst ytterdør og låst kasseanlegg. I slikt tilfelle vil avsender ikke kunne håndheve sin råderett – i tillegg kan en tilbyder i ytterste konsekvens også ha blitt nektet tilgang til hovedlås i kasseanlegget og dermed være forhindret i å fjerne brevet for å levere det tilbake til avsender. Hvilken råderett / eiendomsrett er viktigst her – er det mulig å gradere dem i forhold til hverandre? Vi tror ikke det og dermed bør Postloven utformes slik at det tas hensyn til begge parter og ikke kun favoriserer mottakers eiendomsrett.

Det poengteres tydelig at NKM's forslag er utformet for å fremme konkurransen innen postsektoren og skape like vilkår for alle tilbydere. Bli forslaget trumfet igjennom vil det tvert imot virke hemmende på konkurransen. For noe vil det selvfølgelig bety en stor fordel. Og det er for de aktører som har økonomisk ryggrad til å kunne betale samt stille garanti for evt fremtidig betaling i millionklassen. Før hadde vi 1 aktør med monopol – nemlig Posten Norge. Bli NKM's forslag vedtatt vil vi få en situasjon med en blokk på 3 aktører, som i prinsippet vil få et monopol. Med Konkurransetilsynets interesse for Telenor i frisk minne, er det vel neppe en situasjon som er ønskelig! De betingelser det kreves for å bli med i systemet med sonenøkler er

umulig å oppfylle for små aktører som lokalPosten, i tillegg vil det kreve enorme investeringer hvis noen skulle ønske å starte konkurrerende virksomhet.

Og det kan heller ikke værer riktig at vi skal spørre om lov for å kunne levere post. Vi foreslår derfor at Postloven utformes slik at Tilbyder, som er godkjent av Myndigheten, får en rett til fritt å kunne levere post til en mottaker. Det betyr at Postloven stadfester at levering av post er en funksjon i det offentlige rom. Vi kan dra en sammenlikning fra et annet felt slik at dette kan illustreres tydelig;

Brannvesenet rykker ut til en brann, men har ikke nokk vann med seg i brannbilen og må derfor tilknyttet en brannhydrant. For å kunne få lov til det må de først spørre eier av brannhydranten, kommunen – deretter må de spørre operatører om tilgang til nøkkel – så må de installere en vannmåler – vann er jo ikke gratis – i tillegg må de på forhånd stille garanti for at vannet kan betales og økonomisk garanti for en evt fremtidig utskiftninger av brannhydranter. Alle forstår umiddelbart at dette er fullstendig uhørt – brannvesenet utfører jo en samfunnsnyttig oppgave. Men det er akkurat dette som Tilbydere av posttjenester blir utsatt for. Vi utfører også en samfunnsnyttig oppgave innen kommunikasjon, men må spørre om lov til å få tilgang til låste boenheter og må spørre om lov for å få nøkkel til hovedlås i kasseanlegg og i tillegg må vi betale for nøklene før vi kan få dem. Dette kan umulig være riktig i et åpent og demokratisk samfunn!

Vi foreslå derfor at høringsforslaget forkastes og NKM gis et mandat til å utrede flg.:

Det opphøyes til lov at omdeling av post, aviser, adressert og uadressert reklame er en funksjon i det offentlige rom.

Enhver mottaker er pliktig til å sette opp egnet postkasse, som kan nåes uhindret i det offentlige rom.

De mottakere som ønsker å plassere sine postkasser bak en låst ytterdør plikter å gi godkjente (av NMK) tilbydere det nødvendige antall nøkler.

De mottakere som ønsker låste kasseanlegg med felles hovedlokk plikter vederlagsfritt å gi godkjente tilbydere tilgang til nøkkel for åpning av hovedlokket.

Sonenøkkelsystemet som Posten Norge eier i dag overdras kostnadsfritt til NKM, som da vil bli administrator for systemet. Alle mottakere innen områder med sonenøkler vil da motta et tilbud om innstallering av elektronisk nøkkelsystem. Dette vil overflødiggjørende store omkostninger ved tap/ tyveri av nøkler og forenkle fremtidig omprogrammering. Omkostninger til innstallering erholdes av mottakerne og samtidig betales det en årlig avgift til NKM for administrasjon og vedlikehold. Med så mange som pr dags dato er med i sonesystemet, vil omkostninger pr person/husstand være overkommelige. De mottakere som ikke vil være med i en slik ordning plikter å sette opp deres postkasser i det offentlige rom slik at de kan nåes uhindret.

At Myndigheten går inn og dikterer en slike ordninger er ikke noe ukjent fenomen. At myndigheten piller ved eiendomsretten er heller ikke et ukjent fenomen – selv postlovens § 55 omhandler Myndighetens rett til ekspropriasjon; altså en overstyring av eiendomsretten.

Tilbydere, som benytter seg av systemet, må nødvendigvis oppfylle de krav som NKM stiller i høringsforslaget for å kunne anerkjennes som tilbyder og det må betales en administrasjonsavgift til NKM. Det forutsettes at Samferdselsdepartementet forskutterer en evt innføring av et elektronisk sonenøkkelsystem.

I enhver henseende i det åpne og demokratiske Norge forfekter vi prinsippet om at man selv må betale hvis man ønsker noe ekstra. Borgere pålegges mange ting – f eks skal det være sikkerhetsbelter i biler – vi pålegges å installere vannmåler – og snart nye el-målere. Ønsker en mottaker av post en (forståelig) sikkerhet i form av låst ytterdør, et kassestativ med låst hovedlokk samt lås på egen postkasse i kasseanlegget, ja så mener vi at det må mottaker da sannelig selv betale for. Det kan umulig være riktig at vi som leverer post skal betale for denne sikkerhet.

Fri og uhindret kommunikasjon er en av bærebjelkene i et demokratisk samfunn. Og i mange sammenhenger blir det slått på stortromme for retten til ytringsfrihet selv om det er fornærmelig for noen – vi slår oss på brystet over det åpne samfunn – men spørre om lov til å levere post - det må vi!! Slik det er i dag innen postsektoren kan mottaker i praksis nekte en tilbyder adgang og dermed nekte en tilbyder å levere post. Avsender kan selvfølgelig benytte seg av en Tilbyder som har tilgang, men da er vi tilbake i en monopolsituasjon – noe som det 3. postdirektiv og nye forlag til sonenøkler skulle forhindre.

Vi stadfester nok en gang :

lokalPosten as kan ikke anbefale at dette høringsforslag opphøyes til lov da det vil virke ødeleggende for fri konkurranse innen postsektoren og vil hindre nyetableringer.

Kongsberg 01.12.2016

lokalPosten as v/ jørn rasmussen (daglig leder)

Vedlegg: -